

רבינו חננאל

טו:

בוזי. לשון עמיות כמו והעצט תעצטנו (דברים טו) צמסכת גיטין (דף לו.): **בּוּזְלָמִי** נדהמא. צככרות לחס עשריס לחס שעוריס (מלכס ז ד) מתרגמינן עשרין טולמין לתממא: **לְרוּחַ מִשְׁפָּט**. לשופטים את רוחן יהיה לעטרה: דן את יצרו. כופהו לשזנ צמשזנה:

ומתגבר על יצרו. אינו הולך אחריו לעצור עצירה: **שמשכימין בו**.

והיינו שטרה שעושין [שנעשים שוערים] לפתוח^ל דלתות צהשכמה ולאחר [שס עד] זמן נעילתו: גם אלה. אלו^ל הרשעים הנידונין צגיהנס: ביין שגו. כלומר אף הם עשו כהס^ל

לפיכך דנס: פקו פליליה. לגיהנס נספטו: אלי אלי למה עזבתני. צנזמור חילת השמר הוא: על אונם. [אע"פ] שאני צאה חליו מאלו חונס הוא: הציילה מחרב נפשי. צלותו מזמור הוא: אמתה של בת פרעה. ומשלח את אממה ומקסה (שמות ז): בשיני רשעים.

עוג מלך הכשן צמס' צרכות פרק ה'הוא (דף מד): ^ל[שעקר הר צר ג' פרסה להשליכו על ישראל ונתנו על ראשו ושלח הקצ"ה נמלים ונקצוהו ונכנס צולצורו צקש לשומטו ושמתרצו

שיניו לכלן ולכלן]: אל תקרי שברת אלא שרבבת גרסינן. ומשיני^ל רשעים נפיק להאי דרשה דליכמוצ קרא וסן רשע חלא י' דשיני וי"ס דרשעים הרי שסיס: ולא דבר שחוצין במלכות. ציין הצית שהוא צאמצע של עולם כדלמרי' צסדר יומא (דף מד): חנן שמה שממנה נשמת העולם: מבית אביה למדה. שמעה המינוקות חומריס כן: וימרוד. צמלך שהימה שעמו

בחדר בית המלך הפנימית א"ר לוי כיון שהגיעה לבית הצלמים נסתלקה הימנה שכינה אמרה^ו אלי אלי למה עזבתני שמא אתה דן על שוגג כמוזיד ועל אונס כרצון או שמא על שקראתיו כלב שנאמר^ח הציילה

מחרב נפשי מיד כלב יחידתי חזרה וקראתו אריה שנאמר^ט הושיעני מפי אריה^ו ויהי כראות המלך את אסתר המלכה אמר רבי יוחנן ג' מלאכי השרת נודמנו לה באותה שעה אחד שהגביה את צוארה ואחד שמשך חוט של חסד עליה ואחד שמתח את השרביט וכמה אמר רבי ירמיה שתי אמות היה והעמידו על שתיים עשרה ואמרי לה על שש עשרה ואמרי לה על עשרים וארבע במתניתא תנא על ששים^ז וכן אתה מוצא באמתה של בת פרעה וכן אתה מוצא בשיני רשעים דכתיב^ז שיני רשעים שברת ואמר ריש לקיש

^ז אל תקרי שברת אלא שריבבת^ל . רבה בר עופרן אמר משום ר"א ששמע מרבו ורבו מרבו מאתים^ז ויאמר לה המלך לאסתר^י המלכה מה בקשתך עד חצי המלכות ותעש" חצי המלכות ולא כל המלכות ולא דבר שחוצין למלכות^י ומאי ניהו בנין בית המקדש^ט יבא המלך והמן אל המשתה ת"ר מה ראתה אסתר שזימנה

את המן ר"א אומר פחים טמנה לו שנאמר^ז יהי שלחנם לפניהם לפח ר' יהושע אומר מבית אביה למדה שנאמר^ט אם רעב שונאך האכילהו לחם וגו' ר"מ אומר כדי שלא יטול עצה וימרוד ר' יהודה אומר כדי

שלא יכירו בה שהיא יהודית ר' נחמיה אומר כדי שלא יאמרו ישראל אחות יש לנו בבית המלך ויסתחו דעתן מן הרחמים ר' יוסי אומר כדי שיהא מצוי לה בכל עת ר"ש בן מנסיא אומר אולי ירגיש המקום

ויעשה לנו גם רבי יהושע בן קרחה אומר אסביר לו פנים כדי שיהרג הוא והיא רבן גמליאל אומר מלך הפכפכן היה אמר רבי גמליאל^ז עדיין צריכין אנו למודעי דתניא ר' אליעזר^ט המודעי אומר קנאתו במלך קנאתו בשרים רבה אמר^ז לפני שבר גאון אביי ורבא דאמרי תרווייהו^ט בחומם אשית את משתיהם וגו' אשכחיה רבה בר אבوه לאליהו א"ל כמאן חזיא אסתר ועבדא הכי א"ל ככולהו תנאי וככולהו אמוראי^ז ויספר להם המן את כבוד עשרו ורוב בניו וכמה רוב בניו אמר רב ל' עשרה מתו ועשרה נתלו ועשרה מחזרין על הפתחים ורבנן אמרי אותן שמוחזרין על הפתחים שבעים הויא דכתיב^ז שבעים בלחם נשכרו אל תקרי שבעים אלא שבעים ורמי בר אבא אמר כולן מאתים ושמונה הוו שנאמר ורוב בניו^י ורוב בגימטריא

מאתן וארביסר הוו . אמר רב נחמן בר יצחק ורב כתיב. ^חבלילה ההוא נדדה שנת המלך אמר רבי תנחום נדדה שנת מלכו של עולם ורבנן אמרי נדרו עליונים נדרו תחתונים רבא אמר שנת המלך אחשורוש ממש נפלה ליה מילתא בדעתיה אמר מאי דקמן דזמינתיה אסתר להמן^ט דלמא עצה קא שקלי עילויה דההוא גברא למקטליה הדר אמר אי הכי לא הוה גברא דרחים לי דהוה מודע לי הדר אמר דלמא איכא איניש דעבד בי טיבותא ולא פרעתיה משום הכי מימנעי אינשי ולא מגלו לי מיד^ח ויאמר להביא את ספר הזכרונות דברי הימים ויהיו נקראים מלמד שנקראים מאיליהן^ט וימצא כתוב מבעי ליה מלמד

ששמישי מהרשא"א בח"ה: [7 צ"ל אמר לה, וכ"ה כהוגן בכת"י ובסנהדרין [עיי"ש ברש"י] (דק"ס), ועי' אות הקודם: [8 בדפו"י שרבבת, וכמו ברש"י ותוס': [9 [צ"ל המלך מה לך אסתר המלכה ומהו [גליון]: [10 צ"ל וינתן לך (רש"י): [11 בעי' וברשי" הגי' במלכות (רש"י), וכ"ה בכת"י: [12 צ"ל אליעזר (דק"ס), וכ"ה בדפו"י: [13 בעי' נוסף ורוב בגימטריא הכי הוי הא ורוב בגימטריא וכו' (וכע"ז בכת"י): [14 בכת"י ובעי' נוסף בהדאי: [15 בדפו"ר איתא שעושין שיעורין לפתח דלתות בהשכמה ולאחר זמן נעילתו: [16 נדצ"ל כאילו הרשעים (באה"מ): [17 ברש"י שבעי" הגי' כלומר אם אני עושה בהם דין גם הם הרשיעו לכך הם נרדנים: [18 ס"א (גליון), כ"ה בדפו"ר אלא שנשמט בדפוסים המאוחרים ע"י הצענוור ובדפו"ח החזירוהו למקומו (דק"ס): [19 צ"ל ומשיני רשעים וכו' אלא י' דשיני (חסר י', רש"י): [20 נוסח זה ליתא בכת"י ובכל הדפו"י והוסיפוהו בדפוסים המאוחרים ע"פ רש"י שבעי': [21 ברש"י שבעי' דוגמתו: [22 בכת"י משמע היום היה כתוב מחדש כתב וכו' וימצא בכספר כתב זכרון אשר הגיד מרדכי: [23 ע"י לעיל ע"א הגוי"צ אות ל:

מגילה נקראת

פרק ראשון מגילה

מללמת: שיהא מצוי לה, אולי תוכל להכשילו צשום דצר לפני המלך: ירגיש הקב"ה, שאף אני מקרצת שונאיהן של ישראל אי נמי ירגיש שאני צריכה להחניף רשע זה ולולול צכצודי: שיהרג הוא ודיא. שיחסדני המלך ממנו ויהרוג את שנינו [ג"א^ל] וכי גזרי גזירה ומית מד

מינייהו צטלי הגזירה^ל: מלך הפכפך היה, וחוזר דציצורו חמרה שמא אוכל לפתותו ולהורגו ואס לא יסא מזומן תעצור השעה ויחזור צו: בחומם אשית את משתיהם, על צלשצר וסיעתו נחמר צשונס מן המלחמה שדריש וכושס היו צרין על צצל ונלחן צלשצר חותו היסס והיו עייפיס וחמיס וישצו לשמות ונשמתכו וצלותו היסס נהרג^ו ואף חסתר חמרה מתוך משתיהן של רשעים צאה להס פורענות: שבעים בצחם נשכרו. יומתן מרגס על ציו של המן: שנת מלכו של עיזם. דוגמא^ל ויקן כישן ה' (מהלס עת) לנקוס נקמתו: נדרו עליונים, שהיו מלאכיס מצהילים חותו כל הלילה וחמרו לו כפוי טוצה שלס טוצה למי שעשאה לשון מורי^ט. ויש חומריס [נדדו עליונים] כדי שירצו צמתוניס לצקס על הדצר: מאי דקמן דזמינתיה. כלומר מה זאת הצאה לפני עכשיו דצר חדס כזה: כתוב, משמע שהי^ט כתוב מחדס כתב משמע מעיקרא וימלא כתוב ספר זכרון לפניו אשר הגיד מרדכי: שמשי

רבונו של עולם מה נשתנו אלו מאלו^י אמר לה הקדוש ברוך הוא ישראל עסקו בתורה אומות העולם לא עסקו בתורה אמר ליה^{יז} גם אלה ביין שגו ובשכר תעו פקו פליליה אין פקו אלא גיהנם שנאמר^ח ולא תהיה זאת לך לפוקה ואין פליליה אלא דיינין שנאמר^ח ונתן בפלילים. ^וותעמד לוי כיון שהגיעה לבית הצלמים נסתלקה הימנה שכינה אמרה^ו אלי אלי למה עזבתני שמא אתה דן על שוגג כמוזיד ועל אונס כרצון או שמא על שקראתיו כלב שנאמר^ח הציילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי חזרה וקראתו אריה שנאמר^ט הושיעני מפי אריה^ו ויהי כראות המלך את אסתר המלכה אמר רבי יוחנן ג' מלאכי השרת נודמנו לה באותה שעה אחד שהגביה את צוארה ואחד שמשך חוט של חסד עליה ואחד שמתח את השרביט וכמה אמר רבי ירמיה שתי אמות היה והעמידו על שתיים עשרה ואמרי לה על שש עשרה ואמרי לה על עשרים וארבע במתניתא תנא על ששים^ז וכן אתה מוצא באמתה של בת פרעה וכן אתה מוצא בשיני רשעים דכתיב^ז שיני רשעים שברת ואמר ריש לקיש

^ז אל תקרי שברת אלא שריבבת^ל . רבה בר עופרן אמר משום ר"א ששמע מרבו ורבו מרבו מאתים^ז ויאמר לה המלך לאסתר^י המלכה מה בקשתך עד חצי המלכות ותעש" חצי המלכות ולא כל המלכות ולא דבר שחוצין למלכות^י ומאי ניהו בנין בית המקדש^ט יבא המלך והמן אל המשתה ת"ר מה ראתה אסתר שזימנה את המן ר"א אומר פחים טמנה לו שנאמר^ז יהי שלחנם לפניהם לפח ר' יהושע אומר מבית אביה למדה שנאמר^ט אם רעב שונאך האכילהו לחם וגו' ר"מ אומר כדי שלא יטול עצה וימרוד ר' יהודה אומר כדי

שלא יכירו בה שהיא יהודית ר' נחמיה אומר כדי שלא יאמרו ישראל אחות יש לנו בבית המלך ויסתחו דעתן מן הרחמים ר' יוסי אומר כדי שיהא מצוי לה בכל עת ר"ש בן מנסיא אומר אולי ירגיש המקום ויעשה לנו גם רבי יהושע בן קרחה אומר אסביר לו פנים כדי שיהרג הוא והיא רבן גמליאל אומר מלך הפכפכן היה אמר רבי גמליאל^ז עדיין צריכין אנו למודעי דתניא ר' אליעזר^ט המודעי אומר קנאתו במלך קנאתו בשרים רבה אמר^ז לפני שבר גאון אביי ורבא דאמרי תרווייהו^ט בחומם אשית את משתיהם וגו' אשכחיה רבה בר אבוי לאליהו א"ל כמאן חזיא אסתר ועבדא הכי א"ל ככולהו תנאי וככולהו אמוראי^ז ויספר להם המן את כבוד עשרו ורוב בניו וכמה רוב בניו אמר רב ל' עשרה מתו ועשרה נתלו ועשרה מחזרין על הפתחים ורבנן אמרי אותן שמוחזרין על הפתחים שבעים הויא דכתיב^ז שבעים בלחם נשכרו אל תקרי שבעים אלא שבעים ורמי בר אבא אמר כולן מאתים ושמונה הוו שנאמר ורוב בניו^י ורוב בגימטריא

מאתן וארביסר הוו . אמר רב נחמן בר יצחק ורב כתיב. ^חבלילה ההוא נדדה שנת המלך אמר רבי תנחום נדדה שנת מלכו של עולם ורבנן אמרי נדרו עליונים נדרו תחתונים רבא אמר שנת המלך אחשורוש ממש נפלה ליה מילתא בדעתיה אמר מאי דקמן דזמינתיה אסתר להמן^ט דלמא עצה קא שקלי עילויה דההוא גברא למקטליה הדר אמר אי הכי לא הוה גברא דרחים לי דהוה מודע לי הדר אמר דלמא איכא איניש דעבד בי טיבותא ולא פרעתיה משום הכי מימנעי אינשי ולא מגלו לי מיד^ח ויאמר להביא את ספר הזכרונות דברי הימים ויהיו נקראים מלמד שנקראים מאיליהן^ט וימצא כתוב מבעי ליה מלמד

ששמישי מהרשא"א בח"ה: [7 צ"ל אמר לה, וכ"ה כהוגן בכת"י ובסנהדרין [עיי"ש ברש"י] (דק"ס), ועי' אות הקודם: [8 בדפו"י שרבבת, וכמו ברש"י ותוס': [9 [צ"ל המלך מה לך אסתר המלכה ומהו [גליון]: [10 צ"ל וינתן לך (רש"י): [11 בעי' וברשי" הגי' במלכות (רש"י), וכ"ה בכת"י: [12 צ"ל אליעזר (דק"ס), וכ"ה בדפו"י: [13 בעי' נוסף ורוב בגימטריא הכי הוי הא ורוב בגימטריא וכו' (וכע"ז בכת"י): [14 בכת"י ובעי' נוסף בהדאי: [15 בדפו"ר איתא שעושין שיעורין לפתח דלתות בהשכמה ולאחר זמן נעילתו: [16 נדצ"ל כאילו הרשעים (באה"מ): [17 ברש"י שבעי" הגי' כלומר אם אני עושה בהם דין גם הם הרשיעו לכך הם נרדנים: [18 ס"א (גליון), כ"ה בדפו"ר אלא שנשמט בדפוסים המאוחרים ע"י הצענוור ובדפו"ח החזירוהו למקומו (דק"ס): [19 צ"ל ומשיני רשעים וכו' אלא י' דשיני (חסר י', רש"י): [20 נוסח זה ליתא בכת"י ובכל הדפו"י והוסיפוהו בדפוסים המאוחרים ע"פ רש"י שבעי': [21 ברש"י שבעי' דוגמתו: [22 בכת"י משמע היום היה כתוב מחדש כתב וכו' וימצא בכספר כתב זכרון אשר הגיד מרדכי: [23 ע"י לעיל ע"א הגוי"צ אות ל:

ויעשה לנו גם רבי יהושע בן קרחה אומר אסביר לו פנים כדי שיהרג הוא והיא רבן גמליאל אומר מלך הפכפכן היה אמר רבי גמליאל^ז עדיין צריכין אנו למודעי דתניא ר' אליעזר^ט המודעי אומר קנאתו במלך קנאתו בשרים רבה אמר^ז לפני שבר גאון אביי ורבא דאמרי תרווייהו^ט בחומם אשית את משתיהם וגו' אשכחיה רבה בר אבוי לאליהו א"ל כמאן חזיא אסתר ועבדא הכי א"ל ככולהו תנאי וככולהו אמוראי^ז ויספר להם המן את כבוד עשרו ורוב בניו וכמה רוב בניו אמר רב ל' עשרה מתו ועשרה נתלו ועשרה מחזרין על הפתחים ורבנן אמרי אותן שמוחזרין על הפתחים שבעים הויא דכתיב^ז שבעים בלחם נשכרו אל תקרי שבעים אלא שבעים ורמי בר אבא אמר כולן מאתים ושמונה הוו שנאמר ורוב בניו^י ורוב בגימטריא

מאתן וארביסר הוו . אמר רב נחמן בר יצחק ורב כתיב. ^חבלילה ההוא נדדה שנת המלך אמר רבי תנחום נדדה שנת מלכו של עולם ורבנן אמרי נדרו עליונים נדרו תחתונים רבא אמר שנת המלך אחשורוש ממש נפלה ליה מילתא בדעתיה אמר מאי דקמן דזמינתיה אסתר להמן^ט דלמא עצה קא שקלי עילויה דההוא גברא למקטליה הדר אמר אי הכי לא הוה גברא דרחים לי דהוה מודע לי הדר אמר דלמא איכא איניש דעבד בי טיבותא ולא פרעתיה משום הכי מימנעי אינשי ולא מגלו לי מיד^ח ויאמר להביא את ספר הזכרונות דברי הימים ויהיו נקראים מלמד שנקראים מאיליהן^ט וימצא כתוב מבעי ליה מלמד

ששמישי

מהרשא"א בח"ה: [7 צ"ל אמר לה, וכ"ה כהוגן בכת"י ובסנהדרין [עיי"ש ברש"י] (דק"ס), ועי' אות הקודם: [8 בדפו"י שרבבת, וכמו ברש"י ותוס': [9 [צ"ל המלך מה לך אסתר המלכה ומהו [גליון]: [10 צ"ל וינתן לך (רש"י): [11 בעי' וברשי" הגי' במלכות (רש"י), וכ"ה בכת"י: [12 צ"ל אליעזר (דק"ס), וכ"ה בדפו"י: [13 בעי' נוסף ורוב בגימטריא הכי הוי הא ורוב בגימטריא וכו' (וכע"ז בכת"י): [14 בכת"י ובעי' נוסף בהדאי: [15 בדפו"ר איתא שעושין שיעורין לפתח דלתות בהשכמה ולאחר זמן נעילתו: [16 נדצ"ל כאילו הרשעים (באה"מ): [17 ברש"י שבעי" הגי' כלומר אם אני עושה בהם דין גם הם הרשיעו לכך הם נרדנים: [18 ס"א (גליון), כ"ה בדפו"ר אלא שנשמט בדפוסים המאוחרים ע"י הצענוור ובדפו"ח החזירוהו למקומו (דק"ס): [19 צ"ל ומשיני רשעים וכו' אלא י' דשיני (חסר י', רש"י): [20 נוסח זה ליתא בכת"י ובכל הדפו"י והוסיפוהו בדפוסים המאוחרים ע"פ רש"י שבעי': [21 ברש"י שבעי' דוגמתו: [22 בכת"י משמע היום היה כתוב מחדש כתב וכו' וימצא בכספר כתב זכרון אשר הגיד מרדכי: [23 ע"י לעיל ע"א הגוי"צ אות ל:

ויעשה לנו גם רבי יהושע בן קרחה אומר אסביר לו פנים כדי שיהרג הוא והיא רבן גמליאל אומר מלך הפכפכן היה אמר רבי גמליאל^ז עדיין צריכין אנו למודעי דתניא ר' אליעזר^ט המודעי אומר קנאתו במלך קנאתו בשרים רבה אמר^ז לפני שבר גאון אביי ורבא דאמרי תרווייהו^ט בחומם אשית את משתיהם וגו' אשכחיה רבה בר אבוי לאליהו א"ל כמאן חזיא אסתר ועבדא הכי א"ל ככולהו תנאי וככולהו אמוראי^ז ויספר להם המן את כבוד עשרו ורוב בניו וכמה רוב בניו אמר רב ל' עשרה מתו ועשרה נתלו ועשרה מחזרין על הפתחים ורבנן אמרי אותן שמוחזרין על הפתחים שבעים הויא דכתיב^ז שבעים בלחם נשכרו אל תקרי שבעים אלא שבעים ורמי בר אבא אמר כולן מאתים ושמונה הוו שנאמר ורוב בניו^י ורוב בגימטריא מאתן וארביסר הוו . אמר רב נחמן בר יצחק ורב כתיב. ^חבלילה ההוא נדדה שנת המלך אמר רבי תנחום נדדה שנת מלכו של עולם ורבנן אמרי נדרו עליונים נדרו תחתונים רבא אמר שנת המלך אחשורוש ממש נפלה ליה מילתא בדעתיה אמר מאי דקמן דזמינתיה אסתר להמן^ט דלמא עצה קא שקלי עילויה דההוא גברא למקטליה הדר אמר אי הכי לא הוה גברא דרחים לי דהוה מודע לי הדר אמר דלמא איכא איניש דעבד בי טיבותא ולא פרעתיה משום הכי מימנעי אינשי ולא מגלו לי מיד^ח ויאמר להביא את ספר הזכרונות דברי הימים ויהיו נקראים מלמד שנקראים מאיליהן^ט וימצא כתוב מבעי ליה מלמד

מסורת הש"ס

עם חוספות

א) [סנהדרין קיא: ע"ש כמה שינויס וצפרש"י שס], (3 [ר"ה דף יז:], (ג סוטה יב:, (7 גרכות נד: סוטה יב:, (8 כעיי"ז שבת נה: ב"ב י: חולין צב. (רש"ש), (1 [סוף תענית כט ע"א], (1 ע"י דניאל ה וברש"י שם פסוק א, (2 וכעיי"ז איתא בילקוט"ש עיי"ש, (3 [ועי' חוס' צ"צ ח: ד"ה דין].

הגהות הב"ח

א) גמ' עבדא דמזדנן טעומי דבהמא ואמר ר' אלעזר חמר ר' מנינא כנ"ל ומינות וכל זה אינו שזה לי מלמד וכו' חמר כל זה אינו שזה לי נמחק^ל: (3) שם משימי מלחמה אלו נושאין:

גליון הש"ס

גמ' רבה בר עופרן. ע"ל י ע"צ מד"ה רצה: שם אמר רבנ"י ורב כתיב. כעין זה יומא לח ע"צ ודף עה ע"צ:

ליקוטי רש"י

ביום ההוא. כהנס הפושטים. יהיה ה' צבאות לעטרת צבי. לצדיקים הנשאלים זה [ישעיה כה, ה]. יבולא לכ"ז. למי שעושין ציונו אף על פי שמתגאה. בשירים. שרייס שאין נחשצין כך אינו משזנ צעינו ואינו מתגאה. ולרוח משפט. שופט את רוחו. הדין את יצרו. שרודה צלור. שטעט צלור וחוזר צמשזנה מן העצירה שעבר. המתגבר על יצרו. מתגבר "צילור" מרגיז יצר טוב על יצר הרע אס היצר הרע חמר לו עשה עצירה זו לא דיו שנמנע מן העצירה חלא הולך ועושה מזהה ומתגבר עדיף מרודה. שצרה. חלו צמי נכסיות. מה נשתנו אלו מאלו. שס כהס מדות הללו מן השלר [סנהדרין קיא:]. גם אלה. יושבי משפט ומשימי מלחמה שגדלו הזה כלומר טוביס ומשזנס שצנן ציין שגו כי עמה אין טוב צהס. [ישעיה שם, ז]. ונתן בפלילים. על פי הדיינים [שמות כא, כב]. באמתה של בת פרעה. ידה, שנמתרנה חממה חמות הרנה [שם ב, ה]. [המשך בדף טז].

הגהות וצייונים

א) בסנהדרין זה הירודה את יצרו, וכ"ה כאן בקצת כת"י: [3 צ"ל ליושב (רש"י): [4 "אמר לה הקב"ה וכו' לא עסקו בתורה" ליתא בכת"י ובכל הדפו"י, (ואיני יודע מי הוסיפו בדפוסים המאוחרים דמלשון זה משמע דרק אוה"ע אין להם עטרה והא קאמר יכול לכל ת"ל לשאר עמו למי שמשים וכו' ולדן את יצרו וכו', דק"ס), אולם ע"י

בדלי ובזוט. פי' עשירים ודלים: עתיד הקב"ה להיות עטרה בראש כל צדיק וצדיק שנאמר ביום ההוא יהיה ה' צבאות לעטרת צבי וגו': שערה שמשכימין ומעריבין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות אמרה מרת הדין לפני הקב"ה כו'. א"ל רבה בר אבוי לאליהו כמאן חזא אסתר דעבדא הכי א"ל ככולהו תנאי וככולהו אמוראי.

תורה אור השלם

א) ביום ההוא יהיה יי צבאות לעטרת צבי ולצפירת תפארה לשאר עמו: [ישעיה כה, ה] ב) ולרוח משפט ליושב על המשפט ולגבורה משיבי מלחמה שערה: [ישעיה כה, ו]

ג) וגם אלה ביין שגו ובשכר תעו פהן וגביא שגו בשכר נכלעו מן הנין תעו מן השכר שגו בראה פקו פליליה: [ישעיה כה, ו]

ד) ולא תהיה זאת לך לפוקה ולמכשול לב לאדני ולשפך דם חנם ולהושיע אדני לו והיטב יי לאדני וזכרת את אמתך: [שמואל א' כה, לא]

ה) וכי ינצו אנשים ונגפר אשה הרה ויצאו וידיה ולא יהיה אסון ענוש יענוש פאשר ישית עליו בעל האשה ונתן בפללים: [שמות כא, כב]

ו) ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות ותעמד בפניו פתח המלך הפנימית נכח בית המלך והמלך יושב על פסא מלכותו בבית המלכות נכח פתח הבית: [אסתר ה, א] ז) אלי אלי למה עזבתני רחוק מישועתי דברי שאנתי: [תהלים כב, ב]

ח) הציילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי: [תהלים כב, כא]

ט) הושיעני מפי אריה ומקדני רמים עניתי: [תהלים כב, כב]

י) ויהי כראות המלך את אסתר המלכה עמדת בפניו נשאה חן בעיניו וישט המלך לאסתר את שרביט הזהב אשר בידו ותקרב אסתר ותגע בראש השרביט: [אסתר ה, ב]

כ) קוקה יי הושיעני אלתי כי הבית את כל איבי לחי שני רשעים שפרת: [תהלים ג, ח]

ל) ויאמר לה המלך מה לך אסתר המלכה ומה בקשתך עד חצי המלכות ונתן לך: [אסתר ה, ג]

מ) ויתאמר אסתר אם

על המלך טוב יבוא המלך והמן היום אל המשפתה אשר עשיתי לו: [אסתר ה, ד] נ) יהי שלחנם לפניהם לפח ולשולמים למוקש: [תהלים סט, כג] ס) אם רעב שנאך האכלהו לחם ואם צמא השקהו מים: [משלי כה, כא] ז) לפני שבר גאון ולפני כשלוץ גבה רוח: [משלי טו, יח] פ) בלחנם אשית את משתיהם והשפרתים למען יעלו וישנו שנת עולם ולא יקיצו ואם יי: [יחזק נא, לפ] צ) ויספר להם המן את כבוד עשרו ורב בניו ואת כל אשר גדלו הקצה ואת אשר נשאו על השרים ועבדי המלך: [אסתר ה, יא] ק) שבעים בלחם נשפרו ורעבים גדלו עד עקרה לדה שבעה ורבת בנים אמללה: [שמואל א' ב, ח] ר) פלילה ההוא נדדה שנת המלך ויאמר להביא את ספר הזכרונות דברי המים ויהיו נקראים לפני המלך: [אסתר ה, א] ש) וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי על בנתנא ותרש שני סריס המלך משמרי הפך אשר בקשו לשלח יד במלך אחשורוש: [אסתר ה, ב]

